

NYA PERSPEKTIV

DOKUMENTATION FRÅN SEMINARIUM 12, 4-5 MAJ 2017

FÖR VÄRMLÄNNINGARNAS BÄSTA

GEMENSAMMA MÅL I KOMMUNERNA OCH LANDSTINGET

Barns hälsa och uppväxtvillkor

Psykisk hälsa

Riskbruk och riskbeteende

Äldres hälsa

INNEHÅLL

FÖRORD – <i>Stina Höök</i>	3
”EN KRAFTFULL KONFLIKTFRI ARENA” – <i>Anne Bylund</i>	4
”LYCKAD INTEGRATION KRÄVER DIALOG OM KULTURSKILLNADER” – <i>Mustafa Panshiri</i>	6
”SYSTEMEN MÅSTE FÖRÄNDRAS OM CHEFER SKA PRIORITERA RÄTT” – <i>Jesper Olsson</i>	8
UNGDOMARNA ÄR VÄRMLANDS FRAMTID – <i>Jennie Fröling och Pia Andersson</i>	10
”LYSSNA PÅ OSS!” – <i>Ronja, Samantha, Jenny och Matilda</i>	11
SNABBA BESLUT MED DIGITALT SYSTEM FÖR ANSÖKAN – <i>Cecilia Lejon och Ola Johnsson</i>	12
RÖRELSE HELA LIVET! – <i>Ulrika Sälgeback och Magnus Carlsson</i>	14
MÅNGA NYA INSIKTER OCH TANKAR – <i>Mathias Karlsson, Eva Lotta Lindskog och Åsa Johansson</i>	16
TRE KONKRETA SKOLMÅL SOM STÅR SIG ÖVER TID – <i>Maria Stockhaus</i>	17
LÅNGSIKTIGT STRATEGISKT ARBETE LYFTER SKOLRESULTATEN – <i>Gun Palmqvist</i>	18
”INTE BARNENS FEL ATT DE FÅR DÅLIGT LEDARSKAP I HEMMET” – <i>H G Storm</i>	20
MER KUNSKAP OM NYA PERSPEKTIV	22
DEN POLITISKA STYRGRUPPEN	23

DELTAGARRÖSTER	9, 13, 19, 23

UTGIVEN AV REGION VÄRMLAND, JUNI 2017.

All dokumentation från Nya Perspektivs seminarier finns nedladdningsbar från Region Värmlands webbplats.

Vid eventuella frågor kring innehållet kontakta: yvonne.lennemyr@regionvarmland.se

Form: Lars Falkman • Text och foto: Katarina Averås

REGION VÄRMLAND

Box 1022, 651 15 Karlstad

www.regionvarmland.se

SAMVERKAN FÖR VÄRMLÄNNINGARNAS BÄSTA

Stina **Höök**

Ordförande politiska styrgruppen
Nya Perspektiv

TOLV GÅNGER har vi samlats i den här formen för att få nya perspektiv. Genom åren har vi då och då tänkt oss att revidera mötesformen och tänka nytt. Men än så länge har vi landat tillbaka i det arbetssätt som på så många sätt visat sig vara framgångsrikt.

Faktum är att Nya perspektiv fortfarande är ett nytänkande sätt att samverka mellan kommuner och landstinget. Andra län och regioner har visat intresse och vill veta mer. SKL har nyligen inlett en landsomfattande workshop-turné för att bland annat förankra vår arbetsmodell. De vill samtidigt stämma av en rad föreslagna nationella mål när det gäller utmaningar kopplade till barn, unga, familjer, äldre, skola, vård och omsorg samt hälso- och sjukvården. Nya perspektiv smittar av sig!

Arbetet på nationell nivå har samma syfte som vårt eget; skapa en fungerade samverkan där alla aktörer som finns kring invånarna har gemensamma mål och jobbar för utveckling i samma riktning. Och alltid för invånarnas bästa. Det är nämligen samma invånare vi finns för – oavsett om vi är en kommun, ett landsting eller en region.

Att sprida goda exempel har blivit ett signum för Nya perspektiv. Jag är säker på att vi alla bär med oss minnen och insikter vi fått varje år under de här dagarna. Människor som öppenhjärtigt har delat med sig av sina egna berättelser, berättat oss och inspirerat till nytänkande i våra egna olika verksamheter. Nya perspektiv är en arena där tankar väcks och idéer får fart. Prestigen lämnar vi någon annanstans – vi är här för att lära av varandra!

Vi som deltar har mandat att förändra. Vi är ledande politiker och chefstjänstepersoner. Våra roller ser olika ut, men de är inte mer komplicerade än att vi snabbt kan förstå varandras perspektiv och ansvar i förhållande till invånarnas behov. Här bygger vi förtroende och tillit.

Nya perspektiv pågår dock inte bara dessa två seminariedagar. Under året jobbar både den politiska styrgruppen och beredningsgruppen löpande med att följa upp de långsiktiga målen, dra slutsatser av resultaten och föreslå nya målformuleringar. Det finns en strävan efter ständig förbättring.

I den här trycksaken finns referat från årets alla föreläsningar. Vi har fått massor av nya perspektiv att ta med oss hem i vardagen.

Vi fortsätter vårt utvecklingsarbete!

” EN KRAFTFULL KONFLIKTFRI ARENA!

Anne Bylund har varit moderator och djupt involverad i det årliga seminariet Nya perspektiv sedan starten. Än en gång slår hon fast att det är unikt med den samverkan och det utvecklingsarbete som aktörerna i Värmland har när det gäller ansvar och utmaningar som berör både kommuner och landsting.

– För elva år sedan skulle vi anordna en nationell utbildning för politiker i prioriteringar. Ingen anmälde sig. Vi kom då till insikten att för att kunna prioritera så måste man ha koll på nuläget, definiera utmaningarna och sätta gemensamma mål. Nya Perspektiv på ledning och styrning växte fram.

– Det arbetssätt som föddes ur det här behovet har uppmärksammats ute i landet. Det är många som är både nyfikna och intresserade av hur Värmland arbetar med Nya perspektiv. Det ska vi prata mer om senare.

Det finns viktiga delar i Anne Bylunds introduktion som är värda att lyfta fram en gång varje år:

– Ni som finns här i rummet har olika roller i en demokratiskt styrd organisation. Det handlar om att få fler perspektiv på styrningen, så att det inte bara blir mer av samma.

– Ni som är förtroendevalda är experter på befolkningen. Ni lutar er huvudsakligen inte mot vetenskap utan en mix av fakta, värderingar och fingertoppskänsla för vad som är möjligt. Ni som är tjänstemän är däremot experter inom era sakområden. Ni har rationalitet och effektivitet som era främsta ledstjärnor. Ni behöver vara lyhörda och ha förståelse för varandra, respektera varandras roller och ansvar.

– Var fjärde år väljer befolkningen förtroendevalda som i sina partier formerar sig i fullmäktige, styrelse och nämnder som i sin tur anger inriktning och målsättningar för vad som ska uppnås. Tjänstemännen får sedan i uppdrag att realisera det som beslutats, till exempel att tillhandahålla ett utbud av tjänster med en viss kvalitet.

– Det är på grundval av hur tjänsterna upplevs som befolk-

A young man with dark hair and a slight beard is smiling broadly at the camera. He is wearing a plain white t-shirt. The background is a blurred indoor setting with other people and light-colored curtains.

**” LYCKAD INTEGRATION
KRÄVER DIALOG OM
KULTURSKILLNADER**

Det är viktigare än någonsin att vi lyckas med integrationen, konstaterar Mustafa Panshiri, polisen vars målsättning är att träffa ensamkommande ungdomar i alla Sveriges kommuner för att berätta vad det innebär att leva i ett sekulärt och demokratiskt samhälle. De allra flesta människor står bakom begrepp som "allas lika värde" och "jämsliddhet" – men begreppen har olika innebörd i olika kulturer.

– Att påstå det är inte rasism, fortsätter han. Vi måste våga visa öppenhet och faktiskt vara överens om att vi har problem – inte utmaningar – utan problem. Vi måste diskutera hur vi ska möta problemen även om en del frågor är svåra och obekväma att lyfta ut i ljuset.

– Om vi accepterar det självklara, att det finns kulturella skillnader, normer och värderingar beroende på var i världen man lever, så behöver det obekväma inte vara något hinder. Då kan vi ta ett första steg mot en lyckad integration.

Bara under 2015 sökte 35 000 ensamkommande barn och ungdomar asyl i Sverige. En majoritet av dem har sitt ursprung i Afghanistan.

– Eftersom jag var en av de få poliserna i Sverige med samma bakgrund, bestämde jag mig för att resa land och rike runt för att träffa dessa ungdomar. Jag kom hit med min familj när jag var elva år. Jag har själv gått i svensk skola och alla mina kompisar var från Sverige, men jag minns tydligt att jag först inte visste vad demokrati var för något. I det talibanstyrda samhälle jag kom ifrån fanns inte det ordet.

Fram till våren 2016 jobbade Mustafa Panshiri som polis i Linköping. Det var också i den rollen han började besöka HVB-hem med ensamkommande flyktingungdomar. Initiativet kom från kollegan Håkan Stenbäck med stor erfarenhet av polisiärt förebyggande arbete.

– Ryktet hade gått bland ungdomarna att jag skulle komma, en polis som talar deras eget språk. Till träffen anslöt inte bara de boende på det aktuella HVB-hemmet utan det kom även åhörare från andra ställen.

Mustafa Panshiri och Håkan Stenbäck möttes av många och blandade känslor.

– Här fanns killar som var livrädda för poliser, det fanns de som trodde att vi sökt upp dem för att de hade gjort något fel. Men efter några timmar tillsammans föll bitarna på plats och när vi skulle gå ville hälften av ungdomarna gå samma väg som jag och bli polis i Sverige.

– Det var då vi bestämde oss för att besöka fler HVB-hem och inte nöja oss förrän vi träffat alla ensamkommande ungdomar i Linköping.

I takt med att allt fler ensamkommande flyktingar sökte sig till Sverige bestämde han sig dock för att utvidga det geografiska området för sina möten.

– Min vision är att besöka landets alla 290 kommuner. Jag är av olika anledningar inte längre anställd polis men har nu ett eget företag och fortsätter resa runt i Sverige. Sunne är kommun nummer 104. Jag träffar många ungdomar, men har också föreläsningar för aktörer kring de ensamkommande – deras gode män, personal på boenden, lärare och socialsekreterare.

Ofta tar han utgångspunkt i de svenska grundlagarna för att lyfta viktiga samtalsämnen med ungdomarna. Han menar att här finns en minsta gemensam nämnare som alla behöver vara överens om för att leva tillsammans i det demokratiskt styrda Sverige.

– Yttrandefrihet, säger jag, och får ofta ett stort direkt gensvar. Alla är överens om att de är helt fantastiskt med ett land där man får uttrycka sin åsikt, det är något de har saknat i sina hemländer.

– Då berättar jag att det även är tillåtet att vara religionskritisk här i Sverige. Då brukar det hända något i gruppen och det finns de som ifrågasätter att någon skulle ha rätt att kritisera deras religion. Jag berättar om konstnären Lars Vilks som ritade teckningar av profeten Mohammed och idag tvingas ha livvakter och bo i skogen. Nu blir gruppen oense, vissa anser att han inte har begått något fel – andra att han förtjänar att dö som avbildar och skämtar om profeten.

– Då blir jag tydlig. Jag säger att om du inte är intresserad av yttrandefrihet som är en grundlag i Sverige – då kommer det att bli svårt för dig att bli en del av det svenska samhället. Detta behöver vi alla förstå, inte bara nyanlända, utan även andra svenska invånare.

Mustafa Panshiri menar att man inte är rasist för att man erkänner kulturskillnader och känner oro. Rasism, som bygger på att bedöma en individ eller en grupp utifrån etnicitet, hudfärg och biologiska egenskaper, är inte det samma som att synliggöra och tala om värderingar och normer i olika kulturella sammanhang.

– Om vi tror att vi ska lyckas med integration utan friktion, då kommer vi att bli besvikna. Friktionen är en del av spelet. De här ungdomarna är i en fas i livet där de är som mest nyfikna på vårt svenska samhälle. Deras ålder gör också att de är formbara och mottagliga för information. ■

VILL DU VETA MER?

Mustafa Panshiri, polis och egen företagare
Kreativ integration, mustafa.panshiri@gmail.com
Webbplats: www.panshiri.se
Facebook: Kreativ integration

VILL DU VETA MER?

Jesper Olsson, strateg,
med dr, eHälsomyndigheten,
jesper.olsson@ehalsomyndigheten.se

”SYSTEMEN MÅSTE FÖRÄNDRAS OM CHEFER SKA PRIORITERA RÄTT

Chefer för våra kliniker och vårdcentraler gör ett bra jobb, deras arbete är ändamålsenligt och de är anställda för att göra just det de gör. Men, konstaterar Jesper Olsson, strateg vid eHälsomyndigheten, de sitter fast och tvingas verka i ett system som de själva inte äger. Det bidrar till att de inte prioriterar de insatser som de själva egentligen tror på.

– Över dem finns både andra chefer och politisk ledning, fortsätter han. Det betyder att vi måste börja utvecklingsarbetet på en högre nivå än idag.

Den som omvärldsbevakar hälso- och sjukvården ser ett antal tydliga trender som de allra flesta har koll på idag och som kan sammanfattas under rubrikerna Ny teknik, Demografisk utveckling, Kunskapsutveckling och Ändrade förväntningar.

– Utvecklingen i Sverige går mot en allt äldre befolkning. Det är naturligtvis en framgång för samhället men innebär också en situation där en kombination av diagnoser nu är så vanliga att de blivit folksjukdomar.

– Den stora utmaningen är inte främst trenderna – den ligger i vårdens förmåga att anpassa sig till befolkningens behov.

2011 hade 25 procent fler än en kronisk diagnos. Vården präglas dock fortfarande av ett system och en organisation av stuprör.

– Personer med flera kroniska sjukdomar står för hälften av de totala sjukvårdskostnaderna. Dessutom ökar den genomsnittliga vårdkostnaden per person med antalet diagnoser.

Jesper Olsson menar att vi står inför ett vägval. Antingen lutar vi oss nöjda tillbaka och konstaterar att systemet är perfekt utformat för att ge de resultat det ger.

– Men vårdens resultat skapas där patienter och professioner möts i vardagen. Det betyder att det krävs en förändring av vardagen om vi vill se andra resultat.

I en förändringsprocess spelar verksamhetscheferna en nyckelroll. Det är deras värderingar som styr, vilket innebär att de även styr resultaten.

Drygt 3 000 enkäter skickades ut till klinikchefer och vårdcentralchefer. Svaren visar att de viktigaste drivkrafterna till förändring är medarbetarnas idéer och att arbetet inte fungerar optimalt. Vad som dock nästan aldrig driver förändring är dåliga utfall i nationella kvalitetsregister.

– Vi har alltså en situation där interna drivkrafter är viktiga, medan de externa nationella styrmedel som finns inte verkar ha så stor betydelse.

I enkäten fick cheferna även bedöma hur stor förbättringspotential som fanns i den egna verksamheten

SAMMANFATTNING ENKÄTUNDERSÖKNINGEN MED CHEFERNA:

De har mandat – Chefer har mandat att driva utveckling. De ser positivt på utvecklingsarbetet de driver och det ligger i linje med normer och värderingar.

Drivkrafterna är huvudsakligen interna – Interna drivkrafter, till exempel medarbetarnas goda idéer, att det dagliga arbetet inte fungerar optimalt och personal- eller arbetsmiljöproblem, är starkare än externa drivkrafter, till exempel öppna jämförelser, lagstiftning och tillsyn. Hinder i utvecklingsarbetet är brist på analyskompetens, IT-system och svårigheter att avsätta tid i vardagen.

Potentialen ligger i ett utåtriktat arbete – Störst utvecklingspotential finns i att arbeta tillsammans med resurser utanför den egna verksamheten, till exempel förbättra vårdkedjor mellan kommuner och landsting, tillvarata patienters upplevelser genom att systematiskt involvera dem i vårdens förbättringsarbete och att effektivisera vårdnära administration.

Tydligaste utvecklingsområdena prioriteras inte – I praktiken prioriteras andra områden än de med störst potential. Till exempel medarbetartillfredsställelse och patientsäkerhet samt hur verksamheten är organiserad och strukturerad.

Traditionella angreppssätt – Flera huvudsakliga angreppssätt riskerar att ha indirekt betydelse för patienterna, till exempel incidentrapporteringssystem och utbildningssatsningar.

Mycket tyckande och lite data – Chefer anser sig få effekt inom prioriterade förbättringsområden men saknar data för att belägga framstegen. Den data man har handlar om ekonomi, tillgänglighet och medarbetartillfredsställelse. Data om patientcentrering saknas.

Svagt patientfokus – Även om viljan finns är förmågan att bygga på och involvera patienter i utvecklingsarbetet eftersatt.

inom en lång rad områden för att i nästa steg även ange vilka av dessa områden de själva lagt tid och resurser på det senaste året.

– Det blev tydligt att de områden cheferna prioriterar inte är desamma som där de själva anser att den egna organisationen har störst förbättringspotential. Att tillvarata patienternas upplevelser och att arbeta med processer som sträcker sig mellan kommuner och landsting kom högt upp på listan över områden med potential, men hamnade lågt i redovisningen av de områden som prioriteras

Undersökningen visar också att det inte finns data tillgängliga för alla förbättringsområden. Datatillgången är bäst avseende ekonomi, tillgänglighet och medarbetartillfredsställelse.

– När vi inte har data kring det som vi vill jobba med blir det svårt att sätta mätbara mål och risken är att dessa områden därför trängs undan. Det finns alltså behov av att bygga upp mer data för de områden där vi anser att det finns en förbättringspotential.

Till sist konstaterar Jesper Olsson att cheferna i hög grad är nöjda med det förbättringsarbete som görs.

– Men frågan är om det är tillräckligt för att vi ska klara de utmaningar som vård- och omsorgsverksamheterna står inför. Vill vi ha ett annat system måste högre ledningar skapa förutsättningar och börja fråga efter flera sorters resultat. ■

” EN DELTAGARRÖST

BIRGIT HÄGER, BITR SOCIALCHEF, TORSBY KOMMUN

Berätta kort vilka insikter du främst tar med dig hem från årets Nya perspektiv.

– Det är mycket som har varit intressant, men jag tar framför allt med mig insikten om att vi inte kan lyckas med integration utan att det blir friktion. Vi behöver bli modigare och sluta arbeta utifrån det som Mustafa Panshiri kallade för "låga förväntningars rasism".

– Han pratade också om vikten av att utgå från de motiv och de incitament som finns bakom olika typer av påståenden och argument – och inte påståendet eller argumentet i sig. Det känns som en bra och vägledande princip som jag bär med mig.

På vilket sätt kommer utvecklingsarbetet inom Nya perspektiv spela roll i ditt arbete på hemmaplan?

– Utvecklingsarbetet inom Nya perspektiv spelar en stor roll i viktiga frågor i kommunen, bland annat vikten av att ibland lyfta blicken och blicka över de självprioriterade utmaningar arbetsdagen bjuder på.

– Det är också viktigt att gå samman kring gemensamma utmaningar. Det är bra att vi inom Nya perspektiv har gemensamma målsättningar som även går att följa upp, men det är också en utmaning att få dessa integrerade i de mål vi har på lokal nivå. Vi arbetar med det. ■

Jennie Fröling och Pia Andersson tillsammans med ungdomar från Värmlands framtid – Ronja, Samantha, Jenny och Matilda.

UNGDOMARNA ÄR VÄRMLANDS FRAMTID

UVAS har blivit ett begrepp och står för ”ungdomar som varken arbetar eller studerar”. Det är för dessa ungdomar som projektet Värmlands framtid finns.

Värmlands framtid har fått 35 miljoner kronor i stöd från Europeiska socialfonden, ESF, och når idag minst 900 ungdomar i åldern 15-24 år. Alla 16 värmländska kommuner deltar i projektet som startade våren 2015 och pågår 2017 ut.

– Ungdomar som inte har fullständiga gymnasiebetyg prioriteras, liksom de som inte har fått med sig behörighet till gymnasiets nationella program från grundskolan, berättar Jennie Fröling, projektkoordinator. De är inte inskrivna på Arbetsförmedlingen och därmed inte öppet arbetslösa.

– Dessa ungdomar riskerar psykisk ohälsa och att hamna i utanförskap.

Statistik visar att 7,5 % av ungdomarna i Sverige mellan 16 och 24 år varken arbetar eller studerar. I åldern 25 till 29 år andelen ännu högre, 12,6 %.

– Om vi jämför våra värmländska kommuner med riksgenomsnittet finns det några få kommuner som ligger lägre än detta, men de flesta ligger över och dessutom ganska mycket över, konstaterar Pia Andersson, projektkoordinator. ■

” LYSSNA PÅ OSS!

Till Nya perspektiv har fyra ungdomar från projektet Värmlands framtid bjudits in för att berätta om sina egna erfarenheter. Det är Ronja från Storfors, Samantha från Sunne, Jenny från Grums och Matilda från Hammarö.

De har alla olika anledningar till att ha hamnat i den situation som gjorde att de till sist fick chansen att få stöttning via projektet. Det handlar bland annat om långvarig sjukskrivning, dåligt självförtroende, utredda diagnoser, brist på egen bostad, depression, posttraumatisk stress, obefintligt socialt liv och isolering.

– Under gymnasiet tre år var jag sjukskriven på heltid i ungefär 2,5 år, berättar Matilda. Det var så stort fokus på skolan och jag kände mig värdelös. Till slut tog min mamma kontakt med kommunen och jag fick komma med i projektet.

och hamnade utanför. Livet blev en ond cirkel som inte var bra för mig. Jag gick ur grundskolan och kom in på gymnasiet, men det har jag inte kunnat fullfölja på grund av psykisk ohälsa.

– Värmlands framtid har fått mig på fötter, konstaterar Samantha. Jag har börjat få behandling och mår psykiskt bättre. För ett år sedan kom jag in på Centrum för traumatisk stress i Karlstad. Jag har också fått lägenhet och jobbar på fritids.

De är flera som vittnar om att de skulle behövt stöd och hjälp betydligt tidigare i livet. För Ronja blev det problem i skolan där hon bland annat inte klarade av matten.

– När jag kom med i Värmlands framtid gjorde vi en plan för hur jag skulle kunna läsa in de ämnen jag saknade. Jag gick i en liten skola på landet med gamla lärare som undervisade efter gammal pedagogik. Och så var jag inte så lätt att hantera som liten. Lärarna såg mig som en kaxig bråkmakare. De struntade i att jag inte klarade skolan.

Nu har livet fått en vändning.

– Jag är med på friskvård hemma i Storfors där vi håller igång på gym två gånger i veckan, fortsätter Ronja. Jag har läst in två skolämnen och dessutom tagit körkort. Nu vill jag ut på vägarna!

Matilda tar tillfället att förmedla ett mycket tydligt budskap till Nya perspektivs deltagare.

– Lyssna på våra historier! Se till att det fungerar inom psykiatri och i våra skolor. För om vi inte har en trygg plats att börja på och få en grund – hur ska vi då klara oss, om vi inte har något att stå på. ■

Livet blev en ond cirkel som inte var bra för mig.

– Nu har jag varit med i över ett år, fortsätter hon. Ganska snart fick jag komma ut på praktik vilket sedan har lett till att jag sökt och fått jobb i en butik. Jag har flyttat hemifrån, fått en utredning och ett namn på mina diagnoser – och äntligen medicinering. Jag mår väldigt bra idag efter att ha levt med konstant ångest så länge.

Både grundskolan och gymnasiet var en stor kamp för Jenny. Det blev mer skolk än tid i skolan. Ingenstans fick hon det stöd hon behövde. Under ett års tid gjorde hon egentligen ingenting.

– Jag hade ingenstans att bo och det jobbet jag ville ha krävde körkort, berättar hon. Inte förrän drygt ett år efter gymnasiet fick jag en utredning. Nu har livet blivit mycket bättre – nu tar jag det vidare från där jag är just nu.

– Jag har fått en lägenhet, fortsätter Jenny. Mina diagnoser finns på papper, vilket är en stor befrielse. Den senaste tiden har jag också börjat rida, ett stort intresse för mig. Det är hästar jag vill jobba med i livet. Vad jag än har behövt få, så har jag fått det via Värmlands framtid.

Samanthas liv har inte varit normalt på länge. Hon har varit deprimerad och kämpar med posttraumatisk stress.

– Jag har inte haft något socialt liv alls, berättar hon. Jag klarade inte av att gå i skolan som alla andra

VILL DU VETA MER?

Jennie Fröling, projektkoordinator på arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Karlstads kommun, jennie.froling@karlstad.se

Pia Andersson, projektkoordinator på arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Karlstads kommun, pia.andersson@karlstad.se

Mer om **Värmlands framtid** finns även på kommunernas egna webbplatser.

SNABBA BESLUT MED DIGITALT SYSTEM FÖR ANSÖKAN

Trelleborgs kommun har fått SKL:s och Vinnovas innovationspris för sitt arbete med att digitalisera invånarnas ansökningar för ekonomiskt bistånd. Redan dagen efter ansökan finns beslutet klart – tidigare tog det mellan sju och nio dagar. Dessutom jobbar man stenhårt för att försörjningsstöd ska vara en tillfällig lösning för hushållen. Istället är det jobb som gäller.

Trelleborgs kommun är en växande kommun med 44 000 invånare. Den politiska ledningen består av en kvartett partier (S + C + MP + Söderslättpartiet). Arbetsmarknadsförvaltningen omfattar arbete med alla nyanlända i kommunen, både barn och vuxna, handläggning av ekonomiskt bistånd, svenska för invandrare (SFI), arbetsmarknadsfrågor och etablering av ensamkommande barn och unga.

– 2013 bestämde vi oss för att vi ville förändra vårt arbetssätt kring försörjningsstödet och mer anpassa oss utifrån invånarnas situation, konstaterar Cecilia Lejon, förvaltningschef för arbetsmarknadsförvaltningen. Vår målsättning var

att invånarna bland annat skulle få beslut inom en arbetsdag.

Men försörjningsstöd ska i största möjligaste mån bara vara en tillfällig lösning. Politiskt var man överens om målsättningen, liksom om att strategiskt jobba med ett arbetsmarknadsperspektiv snarare än ett socialt perspektiv.

– Det är ett vägval som behöver göras och som ger två olika organisationer, säger Cecilia Lejon. Försörjningsstöd är vid behov en lagstadgad rättighet, det är det dock inte att ha ett jobb. I Trelleborg har vi inga sysselsättningsåtgärder, vi jobbar istället aktivt med näringslivet.

En framgångsfaktor för att få fler

invånare i arbete är den nära relationen med företagen. Idag är det inte bara kommunen som arbetar för att få till fler anställningar utan i vissa fall hör näringslivet själva av sig när de behöver anställa.

– Förra året kunde 150 personer direktrekryteras till företag i kommunen, säger Ola Johnsson, arbetsmarknadschef. Det var personer som tidigare fått försörjningsstöd, ensamkommande ungdomar och andra trelleborgare.

– Det är inte bara personer med behov av ekonomiskt bistånd som söker sig till oss, fortsätter han. Vi vill vara attraktiva för alla i kommunen. Det viktiga för oss är att fler jobbar, inte om det är vi eller

Arbetsförmedlingen som förmedlar arbete. Då används skattepengarna på bäst sätt.

Arbetsmarknadsförvaltningen har förändrat tankesättet kring hanteringen av det ekonomiska biståndet. Istället för ett system uppbyggt på kontroll och misstro, genom insamling och genomgång av kvitton, görs nu stickprovskontroller.

Digitaliserad ansökning har varit möjlig sen den 1 september 2015. Registrering går att göra dygnet runt och för personer på landsbygden innebär tjänsten dessutom att man slipper ta sig in till stan för att lämna en pappersansökan.

– Idag använder 76 procent av de sökande e-tjänsten, konstaterar Ola Johnsson. Det går bra följa sitt ärende genom inloggning på "Min sida". ■

INNOVATIONSPRIS FÖR DIGITAL LÖSNING

SKL:s och Vinnovas motivering:

Med utgångspunkt i invånarnas behov har Trelleborgs kommun utvecklat en del av det offentliga åtagandet på ett modigt och tillitsbaserat sätt. Genom att ta tillvara möjligheterna för organisationsutveckling och digitalisering har de skapat tydliga servicevärden och effektiviseringsvinster. Modellen har stor potential att spridas till fler kommuner och sakområden.

VILL DU VETA MER?

Cecilia Lejon, förvaltningschef
cecilia.lejon@trelleborg.se

Ola Johnsson, arbetsmarknadschef
ola.johnsson@trelleborg.se

På Trelleborgs kommuns webbplats finns en film som visar hur e-tjänsten fungerar.

www.trelleborg.se/ekonomiskt_bistand
www.trelleborg.se/sv/aktuellt/trelleborgsmodellen/
www.kraftsamlingtrelleborg.se

Verksamhet Kommun	Arbetsmarknadsåtgärder kr/inv.	Ekonomiskt bistånd kr/inv.	Flyktingmottagande kr/inv.	Arbetsmarknadsnämnd, totalt kr/inv.	Andel avslut till arbete eller studier	Antal deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder
Trelleborg	413	967	56	1 436	49 %	1 241
Jmf-kommuner*	729	1 230	34	1 993	37 %	602
Differens mot jmf-kommuner	316	263	-22	557	22 %	639

I jämförelse med kommuner med liknande befolkningsmängd, socioekonomiska nyckeltal samt pendlingssituation, innebär Trelleborgs kommuns sätt att arbeta med dessa frågor en besparing på 557 kronor per invånare. Det är dock inte bara en ekonomisk besparing. Siffrorna visar också på ett bättre resultat kopplat till avslut till studier och arbete. Dessutom får dubbelt så många ta del av kommunens arbetsmarknadsinsatser vilket kan sammanfattas med att kommunen jobbar med fler personer till en lägre kostnad och till ett bättre resultat. (Siffror från kommun- och landstingsdatabasen Kolada). * Genomsnitt av Falkenberg, Motala, Borlänge, Vetlanda, Vänersborg, Hudiksvall och Härnösand.

EN DELTAGARRÖST

TOBIAS KJELLBERG, HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSCHEF, LANDSTINGET I VÄRMLAND

Berätta kort vilka insikter du främst tar med dig hem från årets Nya perspektiv.

– En tydlig upplevelse av hur viktig mötesarenan mellan kommuner och landsting är. Ska vi klara det framtida vårdåtagandet måste vi lösa uppgiften ihop. Dessutom tar jag med mig inspiration och nya insikter från duktiga föreläsare, inte minst Mustafa Panshiri, polisen som möter och vågar prata om svenska normer med flyktingungdomar.

På vilket sätt kommer utvecklingsarbetet inom Nya perspektiv spela roll i ditt arbete på hemmaplan?

– Vi jobbar aktivt med att stärka sambanden mellan oss inom landstinget och kommunerna så utvecklingsarbetet får en allt tydligare roll. Samtidigt behöver vi komplettera arenan med fler på både strategisk och operativ nivå. ■

RÖRELSE HELA LIVET!

Magnus Carlsson är snart 90 år och har genom åren drabbats av en del krämpor och sjukdomar. Men det är inget som hindrar honom från att fortfarande vara fysiskt aktiv så gott som dagligen. Ulrika Sälgeback, sjukgymnast i Värmland och hans dotter, tog med honom till Nya perspektiv så att han själv fick berätta om hur viktigt det är att röra på sig.

– Nästan varje vecka ser likadan ut för mig, konstaterar Magnus Carlsson som bor i Karlstad. Jag tycker att jag håller igång bra. Utan fysisk aktivitet hade jag varit ett stillasittande paket – eller inte levt alls längre.

Ulrika Sälgeback delar sin tid mellan en tjänst inom landstinget och en hos Friskvården i Värmland. Fysisk aktivitet och motivation är hennes specialområde vilket har gjort henne särskilt insatt i vad vetenskapen säger om hur viktigt det är att röra på sig regelbundet. Hela livet!

– Våra kroppar är byggda för rörelse och arbete, konstaterar Ulrika Sälgeback. Det naturliga åldrandet innebär att vår fysiska funktion försämras, celldelningen är inte lika snabb längre och risken för sjukdom ökar.

Antalet äldre i befolkningen ökar stadigt. Idag är två miljoner invånare i Sverige över 65 år. Om bara några år kommer andelen vara ännu högre.

– Medellivslängden för både män och kvinnor ligger på över 80 år, fortsätter hon. Och eftersom vi vill att så många som möjligt ska kunna leva självständigt är det viktigt att vi stöttar dem till fysisk aktivitet.

Hennes kollega Ing-Mari Dohrn har studerat vilka faktorer som har betydelse för fysisk aktivitet hos äldre. Det finns både faktorer som motiverar och faktorer som utgör hinder.

- + social samvaro
- + tillgänglighet
- + uppmuntran från läkare
- + meningsfull och rolig aktivitet
- + tro på nyttan
- + kan klara av det

- fallrädsla
- rädsla att skada sig
- nedsatt rörelseförmåga
- hälsoskäl

– Träning är färskvara. När vi belastar kroppen stressas den och det är sedan i återhämtningen den bygger upp sig igen. Den bygger sig dessutom lite starkare för varje gång. Det är alltså viktigt att aldrig sluta använda kroppen.

Rekommendationen är att vara fysiskt aktiv i minst 150 minuter varje vecka. Enligt Nationella folkhälsoenkäten (Hälsa på lika villkor, 2016) uppnår 69 procent av männen och 64 procent av kvinnorna i åldersgruppen 65-74 år denna mängd fysisk aktivitet. Tolv procent är stillasittande.

– Vid 75 års ålder är det något som händer, säger Ulrika Sälgeback. Då minskar den fysiska aktiviteten plötsligt dramatiskt. Men det är då vi ska komma ihåg att det aldrig är för sent att börja röra på sig. Det finns undersökningar som visar att den som börjar styrketräna uppnår fördubblad styrka på bara tio veckor.

– Minskat stillasittande är lika viktigt som ökad aktivitet. Uppmaningen är att bryta sitt stillasittande en minut varje halvtimme. Bara man gör den lilla insatsen så ser vi att risken för till exempel diabetes typ 2 minskar.

Magnus Carlsson imponerar på deltagarna som lyssnar på hans berättelse. På senare år har han både brutit benet, diagnostiserats med diabetes och drabbats av stroke. Tidigare i livet har han varit aktiv simtränare och gillade också att åka längdskidor på Skutberget och Kilnegården.

VECKOSCHEMA FÖR MAGNUS CARLSSON, 89 ÅR

Måndag: På gymmet, 10 min på gångband och styrketräning i ju olika maskiner, 10 repetitioner x 3, avslutar med roddmaskin.

Tisdag: Promenerar till livsmedelsaffären med rollator, 20 min dit, plockar varor, 20 min hem igen.

Onsdag: Simträning kombinerat med löpträning i vattnet 45 min.

Torsdag: På gymmet, samma program som på måndagen.

Fredag: Promenerar och handlar inför helgen, se tisdag.

Lördag: Promenad, kanske runt Orrholmen.

Söndag: Vilodag!

– Jag åkte milbanan två eller tre varv några gånger varje vecka, säger han. Jag har dock aldrig varit någon idrottsman, jag var motionär.

– Efter stroke sa min läkare att det räcker med en halvtimme fysisk aktivitet per dag. Det fick fart på mig och jag trivs med att röra på mig varje dag. Jag saknar det om det inte blir av.

Ulrika Sälgeback undrar om pappa Magnus Carlsson vill skicka med åhörarna något speciellt budskap. Det vill han!

– Jag tycker inte att ni ska vänta till ålderns höst. Börja röra på er tidigare, då ska ni se vad gott ni mår när ni går i pension! ■

VILL DU VETA MER?

Ulrika Sälgeback, leg sjukgymnast, Landstinget i Värmland samt Friskvården i Värmland, ulrika.salgeback@liv.se

Mathias Karlsson

Eva Lotta Lindskog

Åsa Johansson

MÅNGA NYA INSIKTER OCH TANKAR

Den första dagen med Nya perspektiv var som vanligt innehållsrik, intensiv och intressant. Innan det var dags att bryta för kvällen fick tre deltagare ge sina spontana reflektioner efter alla föreläsningar.

Mathias Karlsson, områdeschef Landstinget i Värmland:

– Det här är första gången med Nya perspektiv för mig – och det bjuds på en riktig kavalkad av spännande berättelser. Mentometern visade också tydligt att vi är stolta över den samverkan vi har lyckats med här i Värmland.

– Jag tar speciellt med mig de unga tjejernas vittnesmål från Värmlands framtid. Vilket fantastiskt projekt! Det känns dock som ett slag i magen när man får höra en så ung människa berätta att hon var sjukskriven i två och ett halvt år.

Eva Lotta Lindskog, socialchef Kristinehamns kommun:

– Jag blev väldigt berörd av Mustafa Panshiri som berättade om sina möten med invandrarungdomarna. "Låga förväntningarnas rasism" var ett nytt begrepp för mig. Och så tycker jag att vi kan återinföra en viss grad av åldershierarki – präglad av respekt utan rädsla.

– Det var också intressant att få en statusrapport från processen med regionbildning.

Åsa Johansson, kommunalråd Hagfors kommun:

– Mustafa Panshiri bad oss att sluta prata luddigt om utmaningar och istället säga som det är – att det finns problem med integrationen. Detta fick mig att tänka till om hur jag pratar om det jag hittills alltid kallat för utmaningar.

– Jag tycker också att det var intressant att lyssna på Jesper Olsson som så tydligt kunde peka på att vi i många organisationer inte prioriterar de utvecklingsområden där det finns störst potential att nå resultat.

– Alla kommuner har gått in i projektet Värmlands framtid och det känns som ett riktigt bra beslut. Där emot kändes det riktigt jobbigt att samhället faktiskt inte hjälpte dem redan under skoltiden då de behövde det som mest. ■

TRE KONKRETA SKOLMÅL SOM STÅR SIG ÖVER TID

När Sollentuna kommun rensade bland skolans många mål, visioner, projekt och uppdrag och bestämde sig för bara tre – då vände elevernas resultat uppåt. Skolan kunde andas ut och helt enkelt koncentrera sig på rätt saker.

VILL DU VETA MER?

Maria Stockhaus, riksdagsledamot,
maria.stockhaus@riksdagen.se

Maria Stockhaus är tidigare kommunalråd och ansvarig för skolverksamheten i Sollentuna kommun. Som riksdagsledamot fortsätter hon att jobba med skolfrågor i utbildningsutskottet.

– Min erfarenhet är att det finns alltför många mål, visioner, projekt och uppdrag som skolan involveras i, konstaterar hon. Målen är ofta otydliga och går inte att följa upp. En del sattes i kommunen, andra kom från statligt håll. Projekten blev bara fler och fler och initierades främst utifrån.

– Budskapen flockades kring rektorerna som hade svårt att få grepp om verksamheten, det var oklart vad de skulle prioritera och det fanns ingen gemensam riktning, fortsätter hon. Det ville vi ändra på!

Så skolan i Sollentuna bestämde sig för att göra en rejäl rensning. Alla mål och allt annat som fanns att förhålla sig till, samlades (bildligt) i en hög på bordet. Därefter formulerades tre konkreta och mätbara mål som är desamma idag som då de beslutades 2008.

- Alla elever ska nå målen i alla ämnen
- Sollentunas elever ska ha landets högsta meritvärden
- Alla elever ska vara trygga

– I en sådan här process är det än viktigare med ett bra samspel mellan politiken och skolans medarbetare och chefer, säger Maria Stockhaus. Det gick inte att bara förändra målen, de skulle även förankras.

En utmaning är att faktiskt hålla fast vid de mål som är beslutade.

– Personer byts ut på olika poster och tjänster hela tiden. De flesta kommer in i verksamheten med stort engagemang och sina egna perspektiv. Men jag var stenhård och tydlig i mötet med alla nya idéer inifrån och propåer utifrån. Det är detta som gäller nu! Annars riskerade vi att dra undan mattan för oss själva.

– Det var denna tydlighet som ledde till allt bättre skolresultat för eleverna. En konsekvens är att allt fler får behörighet till gymnasiet och att introduktionsprogrammen är en minskande verksamhet.

Maria Stockhaus konstaterar också att detta sätt att arbeta mot några väl definierade mål gjorde att politikerna tog ett steg tillbaka och skolförvaltningen ett steg framåt.

– Vi ställde dock krav på mycket tuffa uppföljningar. Med friheten följer ett ansvar. Själv agerade jag som ett paraplå mot allt och alla som försökte störa skolans arbete.

Tillit är en viktig ingrediens och framgångsfaktor.

– Den kommer inte av sig självt. Tillit är något vi ständigt behöver arbeta aktivt med. Motsatsen är detaljstyrning vilket på sikt undergräver både kompetens och ansvarskänsla. Professionen måste få lösa problemen. Annars riskerar vi passiva medarbetare som inte nyttjar de kunskaper de besitter. ■

LÅNGSIKTIGT STRATEGISKT ARBETE LYFTER SKOLRESULTATEN

Grundskolan i Filipstad har tydliga och konkreta mål för verksamheten. Det har förbättrat elevernas resultat – andelen godkända elever ökar, genomsnittliga meritvärdet stiger och andelen elever som går ut med behörighet till lägst ett yrkesprogram har blivit större.

– Vi är jättestolta över att utvecklingskurvorna ser ut så här, säger Gun Palmqvist, rektor på Ferlinskolan med elever i årskurs 7–9.

Gun Palmqvist listar ett antal framgångsfaktorer som kan förklara att man lyckas så bra.

– Vi har en genomtänkt strategi som är väl förankrad i forskningen. Vi har lyssnat på andras erfarenheter och tittat extra noga på andra framgångsrika skolor. Dessutom låter vi rektor fungera som pedagogisk ledare fullt ut. Det är viktigt med ett tydligt, modigt och strategiskt ledarskap.

Framgången handlar också om att jobba långsiktigt och uthålligt.

– Redan från start har vision och mål förankrats hos all personal i alla olika funktioner på skolorna. Med samma helhetssyn, delaktighet och inflytande kan alla dra åt samma håll. Det har varit hårt arbete, men samtidigt roligt och tillfredställande.

Kunskapsuppföljning görs mycket medvetet och regelbundet – fyra gånger varje läsår i samtliga ämnen. Man använder en enkel mall med färgkodning där resultaten för varje klass visas. Detta används som diskussionsunderlag i arbetslagen och ligger till grund för en ständig omfördelning av resurser.

– Vi får inte mer resurser under årets gång, men vi vidtar löpande de åtgärder som behövs för att vi ska

VILL DU VETA MER?

Gun Palmqvist, rektor Ferlinskolan,
Filipstads kommun,
gun.palmqvist@filipstad.se

EN DELTAGARRÖST

PETER SÖDERSTRÖM, KOMMUNALRÅD, ARVIKA KOMMUN

Berätta kort vilka insikter du främst tar med dig hem från årets Nya perspektiv.

- Jag tar med mig en ännu större övertygelse om att den typ av samverkan som görs via Nya perspektiv är helt rätt. När vi nu går in i nästa fas i bildandet av en regionkommun i Värmland, så har vi redan en samarbetsform och ett nätverk på plats som kommer vara till stor nytta.
 - Vi har en tydlig gemensam strategisk inriktning idag och detta kan absolut fortsätta och även utvecklas framgent.
 - Sen måste styrgruppens val av föreläsare hyllas, de skapar en dynamik av olikheter som ger oss just nya perspektiv på tillvaron och som gör att de årliga träffarna prioriteras i våra kalendrar.

På vilket sätt kommer utvecklingsarbetet inom Nya perspektiv spela roll i ditt arbete på hemmaplan?

- Vi får viktig statistik som är nedbruten på kommunnivå som vi kan arbeta med. Vi får också insikter om att det är tidiga insatser och uthållighet som är nyckeln till framgång samt att det är viktigt att jobba långsiktigt med folkhälsan genom hela livet.
 - Detta är ett arbete som vi aldrig kommer att bli färdiga med, men som är viktigt ur många aspekter. Nyttan av att jobba i nätverk tål att upprepas. ■

fördela och använda dem på bästa sätt, säger Gun Palmqvist. När vi känner våra elever och följer dem så noga, kan vi sätta in stöd tidigt.

Nationella provresultat analyseras i ämneslagen och resultatet används för förändring i undervisningen. Alla ämnen analyserar sina resultat och gör även jämförelser mellan flickor och pojkar. Syftet är ständig förbättring.

- Vi har också tagit fram ett kvalitets-säkringssystem där vi gör diagnoser redan från första klass och upp i nian för att hitta de elever som behöver stöd och för att förbättra undervisningen.

Det är viktigt att rektorerna prioriterar sin närvaro i skolan.

- Jag försöker göra två lektionsbesök varje vecka, då jag är med hela lektioner. Själv har jag valt att alltid komma utan förvarning. Jag står där bland eleverna när det är dags för nästa lektion. Det är viktigt att jag får vara med på en helt vanlig lektion, där det inte är något extra förberett.

- Jag har särskilda saker som jag observerar och i direkt anslutning till lektionen har jag och läraren ett samtal. Detta är väldigt uppskattat bland lärarna - och dessutom lär jag känna eleverna bra när vi ses ofta.

Gun Palmqvist avslutar genom att skicka ett direkt budskap till de kommunpolitiker som finns med under Nya perspektiv.

- Det måste finnas tid för rektor att vara skolans pedagogiska ledare. Rektor är elevernas rättsgarant vilket betyder att vi behöver vara närvarande. Det betyder att vi behöver ha stabs- och stödfunktioner för annat, till exempel ekonomi, fakturahantering, elevhälsa, elevvärenden, arbetsmiljöarbete, lokaler, MBL och så vidare.

- Våra egna politiker tycker att detta fungerar bra. Våra mål och visionen gäller långsiktigt och de kommer inte med en massa nya och andra mål som vi ska uppnå. Vi får ha fullt fokus på det vi har bestämt! ■

VISION FÖR GRUNDSKOLAN I FILIPSTAD

När eleverna lämnar grundskolan i Filipstads kommun ska de ha det högsta genomsnittliga meritvärdet i landet.

Deras upplevelser av grundskolan ska vara:

- att de haft de bästa lärarna
- att de fått den bästa undervisningen
- att de alltid känt lust att gå till sin skola som varit en trygg plats med arbetsro

MÅL

- Alla elever ska lämna grundskolan med godkänt i alla ämnen (lägst E)
- Alla ska nå behörighet till gymnasieskolan

Dessutom sätts mål för ett genomsnittligt meritvärde varje år med utgångspunkt i de analyser som görs. Fokus ligger dock på de två första målen.

INTE BARNENS FEL ATT DE FÅR DÅLIGT LEDARSKAP I HEMMET

De krav skolan ställer passar inte alla ungdomar. HG Storm, leg psykolog, ifrågasätter gärna skolsystemet. Han träffar gång på gång unga människor som riskerar att ta fel väg i livet eftersom vi vuxna inte ser till hela deras livssituation och lyckas ta tillvara deras bra förmågor.

HG Storm växte upp i Hagfors i ett hem med både missbruk och våld.

– Det har präglat sättet jag ser livet på och även mitt arbete som psykolog, konstaterar han.

Han lämnade hemorten och sökte efterhand till Uppsala universitet för att studera till psykolog. Via jobb och uppdrag i Stockholm kom han till slut tillbaka till Värmland och senare en anställning i landstinget. Idag driver han eget företag, bloggar inom sitt kompetensområde och är P4 Värmlands radiopsykolog.

– Två dagar i veckan jobbar jag med näringslivet, jag är mentor till två företagsledare. Två dagar i veckan ägnar jag mig åt det jag alltid gjort, det vill säga stökigt folk och ungar. Och resten av tiden med ledarskapsutveckling, bland annat inom idrottsrörelsen.

Titeln på hans programpunkt under Nya perspektiv är Helhetssyn på barn och ungdomars livssituation. Han hinner dock även ta med deltagarna ut på ett antal stickspår som väcker tankar applicerbara på inte bara unga människor utan människor överhuvudtaget.

– Tänk till exempel på hur den information du får om en människa innan ni träffas personligen påverkar ditt första intryck och ditt bemötande. Får jag höra att den jag ska möta är Sveriges farligaste

tonåring..det är en ganska taskig introduktion som kommer att prägla vårt möte och även min uppfattning om personens möjligheter.

– Det är ett stort bekymmer som många av oss måste handskas med idag. Vi behöver se hela människan. Vi har ungdomar med särskilda behov – men sen har vi även dem som lider av ett dåligt ledarskap i hemmet. Det är inte ungarnas fel att de har en dålig ledare och inte har fått någon uppfostran.

– Tolv till 15 procent av ungdomarna klarar inte av dagens grundskola. Det riskerar att klyva samhället. Jag menar att vi måste lyfta frågan hur vi jobbar med de svagbegåvade. Är det verkligen rimligt att de ska nå samma mål som de med full kompetens?

– Skolan skadar de här barnen. Bara för att vi kräver av dem att de ska klara det de inte klarar.

För att förklara vad han menar berättar han om A i Östmark.

– Han kom till mig och sa att han inte är så bra på att tala. ”Jag är bättre på att arbeta”, sa han. Han klarade mina verbala tester dåligt. Men när jag plockade fram visuella tester – då hade jag plötsligt en Joe Labero framför mig! Jag fick ta fram ett vuxentest.

Killens dröm var att gå på Södra Viken, en gymnasieskola med inriktning på skog och transport. Faktum var att han redan kunde det han skulle lära sig på skolan. Men för att komma in på utbildningen behövde han få med sig behörighet från grundskolan.

– Med stort stöd från insiktsfulla lärare med ett visionärt bedömnings sätt, föräldrastöd och mycket hårt eget arbete lyckades A få behörighet och kunde börja sin drömutbildning.

– A blev senare svensk mästare i att köra och hantera en skogsskördare.

Poängen HG Storm vill få fram genom att berätta om A, är att vi med dagens skolsystem riskerar att förlora en så duktig och nyttig yrkesman på grund av att vi kräver att han ska klara saker han inte behöver för att utföra sitt framtida jobb.

– Vi måste helt enkelt vara lite smarta när vi möter ungdomar som A, avslutar han. ■

VILL DU VETA MER?

HG Storm, leg. psykolog
hg@hgstorm.se

Webbplats: www.hgstorm.se

Facebook: AB HG Storm

MER KUNSKAP OM

NYA PERSPEKTIV

- *Barns hälsa och uppväxtvillkor*
- *Psykisk hälsa*
- *Riskbruk och riskbeteende*
- *Äldres hälsa*

POLITISKT INRIKTNINGSDOKUMENT

(WWW.REGIONVARMMLAND.SE)

Varje år tas ett uppdaterat dokument titeln Politisk inriktning Nya perspektiv fram. Innehållet är bland annat ett underlag till de två seminariedagarna i Sunne och kan fungera som styrdokument i kommunerna och landstinget.

- Bakgrund och syfte till Nya perspektiv
- Gemensam inriktning och resultatmål för varje utmaning
- Arbetsgruppernas rapport från det gångna året
- Kommentarer från arbetsgruppernas ordförande
- Historik kring varje utmaning

AKTUELLT PERSPEKTIV

(WWW.REGIONVARMMLAND.SE)

I det här dokumentet finns en uppföljning till resultatmålen för varje utmaning.

UTMANINGARNAS BEMANNING, UPPDRAG OCH RAPPORTERING

- Respektive utmaning leds av två ordförande, en från kommunerna och en från landstinget.
- Utmaningarnas arbetsgrupper bygger på tvärprofessionell kompetens. De funktioner och personer som ingår i arbetsgruppen bör även ingå i andra funktionsnätverk (till exempel Region Värmlands nätverk för skolchefer, medicinskt ansvariga sjuksköterskor, socialchefer) för att säkerställa informationsspridning och implementering.
- Ordföranden och arbetsgrupp utses av beredningsgruppen, Region Värmland.
- Utmaningarnas uppdrag utgår från inriktning och målsättningar i politiska inriktningsdokumentet för Nya Perspektiv. I uppdraget ingår att identifiera behov av strategiska överenskommelser, utvecklingsinsatser etc. för respektive utmaning samt att ta initiativ till verksamhetsanknutna utvecklingsinsatser.
- För att säkerställa effektivt arbete är det viktigt att andra aktörer och utvecklingsarbeten identifieras samt hur utmaningarnas uppdrag förhåller sig till övriga stödstrukturer eller arbeten. Arbetsgrupperna ska även följa upp och utvärdera gjorda överenskommelser.

- Regelbunden rapportering om aktiviteter och måluppfyllelse sker till beredningsgruppen.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SAMVERKAN

- Framgångsrik och effektiv samverkan mellan huvudmän kräver såväl ledning och styrning som fungerande struktur. Samverkan kräver prioritering av tid och en gemensam bild om vad som ska uppnås. De övergripande inriktningarna och resultatmålen bidrar till att skapa en tydlighet.
- För de fyra utmaningar som Nya Perspektiv omfattar är samverkansstrukturen i länet väldigt skiftande. Att tydliggöra samverkansstrukturen bidrar till att utveckla samverkan ytterligare, att skapa hållbara samverkansformer som bygger på funktion och mandat, att skapa gemensamma rutiner för kunskapsspridning inom och mellan utmaningarna och inom och mellan huvudmännen.
- De tre utmaningarna Barns hälsa och uppväxtvillkor, Riskbruk och riskbeteende samt Psykisk hälsa har även klara samband med varandras uppdrag. Det krävs "hängräddor" för att skapa mervärde i de olika utmaningarnas arbete. ■

DEN POLITISKA STYRGRUPPEN

Den politiska styrgruppen för Nya perspektiv består av Bjarne Olsson, kommunalråd Kristinehamn, Stina Höök, regionråd, Elisabeth Kihlström, landstingsråd, Ulric Andersson, landstingsråd och Ingela Wretling, politiker Karlstads kommun.

EN DELTAGARRÖST

JANE LARSSON, LANDSTINGSRÅD,
LANDSTINGET I VÄRMLAND

Berätta kort vilka insikter du främst tar med dig hem från årets Nya perspektiv.

Möjligheten att få träffa andra och utbyta erfarenheter. Det finns så mycket fantastisk kunskap och erfarenhet att ösa ur. Att Nya Perspektiv funnits och utvecklat oss i länet och sig själva i 10 år är fantastiskt. Jag vill skicka ett stort tack till Yvonne Lennemyr och Anne Bylund som under de 7 år jag varit med skapa härligt utvecklande möten.

På vilket sätt kommer utvecklingsarbetet inom Nya perspektiv spela roll i ditt arbete på hemmaplan?

- Vi kan sammanfatta det i några viktiga uttryck: "Varje dag lite bättre", "börja tidigt", "sudda ut gränser", "gemensamma mål" - och sist men inte minst "håll ut och håll i". ■

Region Värmland är en regional utvecklingsorganisation.

Vi skapar förutsättningar för en hållbar tillväxt.

Vi har många olika ansvarsområden med uppdrag som kommer från staten och våra medlemmar – landstinget och Värmlands 16 kommuner.

Vi jobbar med tillväxtfrågor, kollektivtrafik, kultur, folkhögskolor och medlemsstöd. Vi tar alltid utgångspunkt i Värmlandsstrategin.

POLITISK STYRGRUPP

MANDATPERIOD 2015–2018

Ulric Andersson, Landstinget i Värmland

Stina Höök, Region Värmland

Elisabeth Kihlström, Landstinget i Värmland

Bjarne Olsson, Kristinehamns kommun

Ingela Wretling, Karlstads kommun

BEREDNINGSGRUPPEN

För Landstinget i Värmland

Anna-Carin Johansson, Mathias Karlsson,

Mia Mossberg, Eva Stjernström och

Petra Svedberg

För kommunerna i Värmland

Ann-Katrin Nilsson, Per-Joel Sewelen,

Kristina Steijner och Gunilla Öberg

För Region Värmland

Yvonne Lennemyr

